

Data Protection Impact Assessment

Onderzoeksubject	Onderzoek Jeugdwet en WMO
Namen auteurs	Informatiebeveiligingsdienst (privacy@vng.nl)
Datum	03-02-2023
Versie	1.0

A. Beschrijving kenmerken gegevensverwerkingen

Beschrijf op gestructureerde wijze de voorgenomen gegevensverwerkingen, de verwerkingsdoeleinden en de belangen bij de gegevensverwerkingen.

1. Voorstel Beschrijf het voorstel waar de PIA op ziet en de context waarbinnen deze plaatsvindt op hoofdlijnen.

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft het CPB gevraagd in kaart te brengen wat er nodig is voor een aparte raming van de Wmo- en jeugdzorguitgaven. Op dit moment raamt het CPB de zorguitgaven alleen op basis van hoofdsectoren (Zvw, Wlz en Wmo/jeugd), onder meer omdat voldoende gedetailleerde en robuuste informatie over de subsectoren ontbreekt.

Wat is een 'aparte raming van de Wmo- en jeugdzorguitgaven'?

Voor het maken van een aparte raming van de Wmo- en jeugdzorguitgaven is een nieuwe middellange termijnverkenning voor de zorg (mlt-zorg) nodig, waarin bijvoorbeeld de overige groei per sector opnieuw wordt bepaald.

Voor het apart ramen van de Wmo- en jeugdzorguitgaven zijn er verschillende databronnen noodzakelijk. Een deel van deze data is momenteel (openbaar of onderhands) in het juiste format in Nederland beschikbaar. Het gaat hierbij met name om realisatiecijfers op landelijk niveau van de Wmo- en jeugdzorguitkeringen. Deze moeten jaarlijks eind juni beschikbaar zijn, ten behoeve van de verwerking van de Nationale Rekeningen.

Een deel van de benodigde data ontbreekt geheel. Dat wil zeggen dat componenten van de data wel beschikbaar zijn in Nederland, maar dat deze nog niet toegankelijk en bruikbaar zijn voor een aparte raming van Wmo- en jeugdzorguitgaven.

De data die ontbreken voor het maken van een aparte raming voor Wmo- en jeugdzorg zijn leeftijdsprofielen. Een leeftijdsprofiel bestaat uit de gemiddelde zorguitgaven voor heel Nederland per sector per leeftijd en geslacht. De verwachting is dat data uit het berichtenverkeer Jw en Wmo hierin (deels) kan voorzien.

2. Persoonsgegevens Som alle categorieën van persoonsgegevens op die worden verwerkt. Geef per categorie van betrokkene aan welke persoonsgegevens van hen verwerkt worden. Deel deze persoonsgegevens in onder de typen: gewoon, bijzonder, strafrechtelijk en wettelijk identificatienummer.

Om te komen tot een aparte raming van Wmo- en Jeugdzorguitgaven zijn de volgende gegevens nodig:

De Wmo-uitgaven van 2019 t/m 2022

De Jeugdzorguitgaven van 2019 t/m 2022

In beide datasets wordt vervolgens de volgende indeling gemaakt (te verwerken persoonsgegevens zijn **dikgedrukt**):

Per **leeftijdscategorie** (0 jaar, 1 jaar, 2 jaar (etc), 98 jaar, 99 jaar of ouder)

Per **geslacht** (mannen, vrouwen)

Het gaat bij deze indeling uitdrukkelijk niet om data op individueel of gemeentelijk niveau. De raming betreft alleen totalen voor heel Nederland. Zo gaat het bijvoorbeeld om de totale Nederlandse uitgaven aan Wmo voor mannen van 70 jaar.

Uiteindelijk levert dit dus het volgende overzicht op:

Uitgaven naar leeftijd en geslacht voor heel Nederland per jaar (vanaf 2019)

- Uitgaven aan Wmo (mannen)
- Uitgaven aan Wmo (vrouwen)
- Uitgaven aan Jeugdzorg (mannen)
- Uitgaven aan Jeugdzorg (vrouwen)

Verdeeld per leeftijdscategorie:

0 jaar

1 jaar

2 jaar

...

98 jaar

99 jaar en ouder

Naast het verwerken van bovenstaande gegevens voor het maken van de raming, voert het Inlichtingenbureau een kwaliteitscheck uit op de gepseudonimiseerde data. Hiervoor worden ook gegevens gebruikt uit het berichtenverkeer van het Inlichtingenbureau. Om de uitgaven naar leeftijd en geslacht per jaar te berekenen, worden naast geboortedatum, geslacht en bedrag prestatie ook de CBS code gemeente, AGB code aanbieder, identificatie bericht, identificatie declaratie, BSN, referentienummer prestatie, toewijzingnummer en de productperiode gebruikt. Voor onderscheid tussen Jeugdwet en Wmo wordt ook het berichttype verwerkt. Daar bovenop worden ook nog de productcategorieën gebruikt, om de aansluiting te vinden bij de zorgvormen die CBS hanteert.

Opsommend gebruikt het Inlichtingenbureau de volgende gegevens:

- CBS code
- AGB code
- Berichttype (Jeugdwet of Wmo)
- BSN
- Geboortedatum
- Geslacht
- Identificatie declaratie
- Referentienummer prestatie
- Toewijzingnummer
- Productieperiode
- Begindatum zorg
- Productcategorie
- Bedrag prestatie

Het IB gebruikt deze gegevens (afkomstig uit een bron – het berichtenverkeer - die reeds in bezit is van het IB en alleen als gemeenten hier toestemming voor hebben gegeven) voor het uitvoeren van kwaliteits- en integriteitscontroles (zie plan van aanpak). Deze controles vinden plaats met behulp van het Ketenbureau, maar er worden voor de controle geen gegevens overgedragen aan het Ketenbureau. Voordat de controles plaatsvinden worden de gegevens door het Inlichtingenbureau gepseudonimiseerd. Daarnaast worden voor het uitvoeren van de kwaliteits- en integriteitsniveau door het Inlichtingenbureau deze gegevens op gemeentelijk niveau gebruikt, en niet op persoonsniveau.

3. Gegevensverwerkingen Geef alle voorgenomen gegevensverwerkingen weer.

Om te komen tot de informatie die uiteindelijk verwerkt kan worden tot de onder punt 2 beschreven raming, dienen de volgende gegevensverwerkingen plaats te vinden:

1. Het Inlichtingenbureau (verwerker) verzamelt de gegevens (indien gemeenten hier als verwerkingsverantwoordelijken toestemming voor hebben gegeven).
2. Het Inlichtingenbureau voert, in samenwerking met het Ketenbureau, een kwaliteitscheck uit op deze gepseudonimiseerde data. De kwaliteits- en integriteitscontroles zullen op hoofdlijnen uit de volgende activiteiten bestaan:
 - opstellen controleplan;
 - uitvoeren controles op basis van testdatasets;
 - uitvoeren controles op basis van productiedata;
 - opstellen analyse n.a.v. controles;
 - bespreken analyse met betrokken partijen;
 - opstellen definitieve conclusie controles en delen met betrokken partijen.
3. Het Inlichtingenbureau anonimiseert de gegevens en levert deze geanonimiseerde set aan bij het CPB.
4. Het CPB verwerkt de geanonimiseerde gegevens tot de gewenste raming.

4. Verwerkingsdoeleinden Beschrijf de doeleinden van de voorgenomen gegevensverwerkingen.

Persoonsgegevens mogen uitsluitend worden verwerkt voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

De gegevensverwerkingen in het kader van de raming WMO en Jeugdwet hebben het volgende doel: meer zicht krijgen op zorguitgaven binnen specifieke subsectoren. Met het onderzoek wordt een gezamenlijk beeld verkregen van de opgave in de Wmo en de Jeugdwet. Dit helpt gemeenten, VNG en het rijk om gezamenlijk en proactief te kunnen sturen op de fundamentele vraagstukken in dit domein. Genoemde partijen kunnen zo inzicht verkrijgen in de ontwikkeling van het beroep op de Wmo 2015 en de Jeugdwet op de middellange termijn op basis van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, bij een gelijkblijvend wettelijk kader en een gelijkblijvende gemeentelijke uitvoering.

Voor een uitgebreide beschrijving van het doel en de daarbij behorende onderzoeksvragen wordt verwezen naar het document 'Plan van aanpak raming CPB' d.d. 12-12-22 dat onder gemeenten verspreid is.

5. Betrokken partijen Benoem welke organisaties betrokken zijn bij welke gegevensverwerkingen. Deel deze organisaties per gegevensverwerking in onder de rollen: verwerkingsverantwoordelijke, verwerker, verstrekker en ontvanger. Benoem tevens welke functionarissen binnen deze organisaties toegang krijgen tot welke persoonsgegevens.

Deelnemende gemeenten = Verwerkingsverantwoordelijk

Stichting Inlichtingenbureau = Verwerker en verstrekker (aan CPB)

Betrokken partijen die niet als verwerker of verwerkingsverantwoordelijke classificeren:

Ketenbureau i-Sociaal Domein = samenwerkingspartner van het Inlichtingenbureau bij het uitvoeren van de kwaliteits- en integriteitscontroles

Centraal Plan Bureau = ontvanger van geanonimiseerde gegevens van Inlichtingenbureau en zorgt ervoor dat de geanonimiseerde gegevens tot de gewenste raming worden samengebracht

VNG, MinVWS, MinFIN en MinBZK = Opdrachtgevers

6. Belangen bij de gegevensverwerkingen Beschrijf alle belangen die de verwerkingsverantwoordelijke en anderen hebben bij de voorgenomen gegevensverwerkingen.

Gemeenten, VNG en het Rijk hebben belang bij deze gegevensverwerking omdat zo informatie kan worden verkregen in de ontwikkeling van het beroep op de Wmo 2015 en de Jeugdwet op de middellange termijn op basis van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, bij een gelijkblijvend wettelijk kader en een gelijkblijvende gemeentelijke uitvoering.

Het CPB is een onafhankelijk economisch onderzoeksinstituut. Het levert economische analyses en ramingen (berekeningen) die van belang zijn voor het beleid. De ramingen vormen de officiële basis voor de rijksbegroting. In het jaarlijkse werkplan legt het CPB vooraf vast welke thema's het gaat onderzoeken.

Naast de gebruikelijke zorgkostenramingen, verricht het CPB het komende jaar voor de zorg onderzoek naar de vraag of een verandering van het eigen risico impact heeft op de gezondheid van mensen; naar de betaalbaarheid en solidariteit van de zorg op de lange termijn en naar de effectiviteit van preventie- en gezondheidsbeleid.

7. Verwerkingslocaties Benoem in welke landen de voorgenomen gegevensverwerkingen plaatsvinden.

De gegevens worden uitsluitend binnen de EER verwerkt.

8. Technieken en methoden van de gegevensverwerkingen Beschrijf op welke wijze en met gebruikmaking van welke (technische) middelen en methoden de persoonsgegevens worden verwerkt. Benoem of sprake is van (semi-) geautomatiseerde besluitvorming, profilering of *big data*-verwerkingen en, zo ja, beschrijf waaruit een en ander bestaat.

Gegevensverwerking	Verwerkingstechnieken	
Gegevensverzameling Inlichtingenbureau (verwerking 1)	De gegevensverzameling vindt plaats op basis van reeds bij het Inlichtingenbureau aanwezige bronnen (Berichtenverkeer).	
Kwaliteitscheck Inlichtingenbureau en Ketenbureau (verwerking 2)	De kwaliteitscheck vindt plaats bij het Inlichtingenbureau op basis van de onder verwerking 1 gemaakte selectie. Er worden hierbij geen gegevens overgedragen aan een derde partij (ook niet aan het bij de kwaliteitscheck betrokken Ketenbureau). De gegevens worden gepseudonimiseerd. Het Inlichtingenbureau maakt voor het pseudonimiseren gebruik van de SQL functie hashbytes via het SHA2_256 versleutelingsalgoritme. Met deze gegevens worden de uitgaven per leeftijdscategorie berekend. De uitgaven per leeftijdscategorie zullen naar verwachting niet te herleiden zijn naar een individuele burger (tenzij er onder een leeftijdscategorie slechts 1 of enkele personen vallen, dan zou er sprake kunnen zijn van herleidbaarheid).	
Anonimiseren gegevens (verwerking 3)	Na het berekenen van de uitgaven per leeftijdscategorie worden de gegevens geanonimiseerd. Vervolgens vindt verstrekking aan het CPB plaats.	
Verstrekken anonieme gegevens aan CPB (verwerking 4)	Verstrekking van de geanonimiseerde gegevens aan het CPB kan in principe via de gebruikelijke kanalen zoals e-mail of een dataportaal plaatsvinden. Omdat het gaat om geanonimiseerde gegevens, zijn extra beschermingsmaatregelen m.b.t. privacy hier niet noodzakelijk.	

	Het Inlichtingenbureau zal de geanonimiseerde gegevens via een beveiligde omgeving verstrekken aan het CPB.	
--	---	--

De volgende technieken worden niet toegepast:

- (Semi-) geautomatiseerde individuele besluitvorming, waaronder profilering
- Artificiële intelligentie
- Big data analyse

9. Juridisch en beleidsmatig kader Benoem de wet- en regelgeving, met uitzondering van de AVG en de Richtlijn, en het beleid met mogelijke gevolgen voor de voorgenomen gegevensverwerkingen.

De volgende wetten en beleidsstukken zijn in overweging genomen bij het analyseren van de gegevensverwerking:

- Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015
- Jeugdwet
- Archiefwet
- Wet Houdbare overheidsfinanciën (m.b.t. rol CPB, zie ook onder punt 6)

10. Bewaartermijnen Bepaal en motiveer de bewaartermijnen van de persoonsgegevens aan de hand van de verwerkingsdoeleinden.

Wanneer gemeenten het Inlichtingenbureau toestemming geven om een selectie te maken uit de van hen afkomstige gegevenssets, ontstaat een verwerking in een al bestaande databron die reeds bij het Inlichtingenbureau aanwezig is. Deze databron kent al een bewaartermijn, die met deze verwerking niet zal veranderen. De gemaakte selectie uit de databron levert uiteraard wel een nieuwe dataset op. Het heeft de voorkeur deze set aan gegevens niet verder op te slaan, maar alleen te gebruiken voor het in deze DPIA omschreven doel. Wanneer de gegevens geanonimiseerd zijn en verzonden zijn aan het CPB, zal de (geanonimiseerde set) vernietigd worden.

B. Beoordeling rechtmatigheid gegevensverwerkingen

Beoordeel de rechtsgrond, noodzaak en doelbinding van de voorgenomen gegevensverwerkingen en rechten van de betrokkene.

11. Rechtsgrond Bepaal op welke rechtsgronden de gegevensverwerkingen worden gebaseerd.

Verwerking 1: Verwerken van gegevens namens gemeente door Inlichtingenbureau Voor het bepalen of er een rechtsgrond aanwezig is voor de verwerking van persoonsgegevens door het Inlichtingenbureau om het onder punt 4 genoemde doel te bereiken, is allereerst gekeken of er sprake is van een verenigbaar doel met de verwerkingsgrondslag waaronder het Inlichtingenbureau haar verwerkingen reeds voor gemeenten uitvoert. Sinds 2015 geeft het Inlichtingenbureau als 'Informatieknooppunt Gemeenten' uitvoering aan knooppuntdiensten op het gebied van Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdzorg. Dit in verband met de vanaf 2015 bij gemeenten belegde wettelijke taken ter uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet. Doordat het Inlichtingbureau bij de uitvoering van deze taken fungeert als informatieknooppunt (door het verwerken van het Berichtenverkeer), is deze stichting bij uitstek de partij die gegevens kan leveren om het onder punt 4 ('verwerkingsdoeleinden') omschreven doel te kunnen bereiken. De taken die het inlichtingenbureau op dit gebied uitvoert vinden plaats op basis van de volgende rechtsgronden: M.b.t. Berichtenverkeer Wmo: De verwerking van persoonsgegevens door het IB in het kader van de informatiedienst 'Stuurinformatie iWmo' kent de volgende grondslag(en):
--

1. Grondslag verwerking IB: Stichting Inlichtingenbureau Aansluitings- en Bewerkersovereenkomst Gemeentelijk Gegevensknooppunt (tussen Stichting Inlichtingenbureau en het college van burgemeester en wethouders van de (betreffende) Gemeente;
2. Grondslag(en) verwerking Gemeente: artt. 2.1.1, 2.1.2 Wmo, paragrafen 2, 3, 5 Wmo, artt. 2.6.1, 2.6.3, 2.6.4, 2.6.7a Wmo en hoofdstuk 5 m.b.t. gegevensverwerking.

M.b.t. Berichtenverkeer Jeugdwet:

De verwerking van persoonsgegevens door het IB in het kader van de informatiedienst 'Stuurinformatie iJw' kent de volgende grondslag(en):

1. Grondslag verwerking IB: Stichting Inlichtingenbureau Aansluitings- en Bewerkersovereenkomst Gemeentelijk Gegevensknooppunt (tussen Stichting Inlichtingenbureau en het college van burgemeester en wethouders van de (betreffende) Gemeente;
2. Grondslag(en) verwerking Gemeente: artt. 2.1, 2.2, . 2.6 lid 1 sub a, 2.8, 2.11, 2.14, 2.15, paragraaf 6b Jeugdwet en hoofdstuk 7 m.b.t. gegevensverwerking.

(bron:

<https://www.inlichtingenbureau.nl/Portals/0/Gegevensregister%20IB%20Wmo%20en%20Jw%20%202022%20V01.pdf?ver=Uke9yU2AGnBrahUhqCXmwaA%3D%3D>

Het doel waarmee bovenstaande verwerkingen door het Inlichtingenbureau voor gemeenten worden uitgevoerd en waarvoor de genoemde rechtsgronden worden opgevoerd, is door het Inlichtingenbureau als volgt beschreven: 'Gemeenten hebben behoefte aan een diversiteit van management- en stuurinformatie bij de uitvoering van haar wettelijke taken in het kader van de [Wmo en] Jeugdwet. Dit mede gezien de toegenomen complexiteit binnen de uitvoering van de Jeugdwet door de verdeling van taken, regionalisering, en de verschillende informatiestromen en -systemen.'

Het onder punt 4 beschreven doel van de beoogde verwerking waarvoor deze DPIA wordt uitgevoerd, wordt als verenigbaar gezien met het door het Inlichtingenbureau opgevoerde oorspronkelijke verwerkingsdoel. Derhalve kan geconcludeerd worden dat er voldoende rechtsgrond is om persoonsgegevens te verwerken t.b.v. de raming Wmo en Jeugdwet.

Naast de rechtsgrond bekeken vanuit het punt van verenigbaarheid, kan voor de rechtsgrond op basis waarvan de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt ook gekeken worden naar artikel 89 AVG, 'waarborgen en afwijkingen in verband met verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden'. In lid 1 van dit artikel wordt aangegeven dat verwerking van persoonsgegevens met het oog op (o.a.) statistische doeleinden mogelijk is, mits de verwerking wordt voorzien van passende technische en organisatorische maatregelen.

Onder statistische doeleinden wordt verstaan het verzamelen van en verwerken van persoonsgegevens die nodig zijn voor statistische onderzoeken en voor het produceren van statistische resultaten. Die statistische resultaten kunnen ook voor andere doeleinden worden gebruikt, onder meer voor wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden. Het statistische oogmerk betekent dat het resultaat van de verwerking voor statistische doeleinden niet uit persoonsgegevens, maar uit geaggregeerde gegevens bestaat, en dat dit resultaat en de persoonsgegevens niet worden gebruikt als ondersteunend materiaal voor maatregelen of beslissingen die een bepaalde natuurlijke persoon betreffen.

Om te komen tot een geaggregeerde set aan gegevens, zal het Inlichtingenbureau in eerste instantie herleidbare persoonsgegevens moeten verwerken. Er zal immers een selectie gemaakt moeten worden waar de data uit onttrokken kan worden. Volledig anonieme verwerking is derhalve niet mogelijk. Wanneer de persoonsgegevens in een zo vroeg mogelijk stadium wél kunnen worden gepseudonimiseerd, kan invulling worden gegeven aan de in artikel 89 lid 1 gestelde eisen en is de verwerking toegestaan.

Verwerking 2: Kwaliteitscheck op gegevens

Voordat de data vanuit het Inlichtingenbureau aan het CPB worden verstrekt, wordt door het Inlichtingenbureau in samenwerking met het Ketenbureau een kwaliteitscheck op de gepseudonimiseerde data uitgevoerd (het Ketenbureau heeft geen inzage in de data en ontvangt en verwerkt de data niet). De rol van het Ketenbureau beperkt zich tot het opstellen van het kwaliteitsplan inclusief het functioneel beschrijven van alle uit te voeren controles.

De data worden alleen intern binnen het Inlichtingenbureau verwerkt voor het uitvoeren van de controles. De data waarmee de kwaliteits- en integriteitscontroles worden uitgevoerd, zijn gepseudonimiseerd. Alleen in geval van twijfel over de kwaliteit of integriteit van de data zal contact worden opgenomen met de betreffende gemeente voor overleg. De uitkomsten van de controles worden geanonimiseerd (zie verwerking 3) gedeeld met het CPB en de overige betrokken partijen.

De rechtsgrond op basis waarvan deze verwerking wordt uitgevoerd, valt eveneens onder de bij verwerking 1 genoemde rechtsgrond artikel 89 AVG.

Verwerking 3: Anonimiseren van gegevens door Inlichtingenbureau

Het proces van anonimiseren is ook een verdere verwerking. Dat proces is volgens de WP29 als verenigbaar met de oorspronkelijke doeleinden te beschouwen, mits het anonimiseringsproces ertoe strekt op betrouwbare wijze anoniem gemaakte informatie te produceren en mits er een grondslag is voor het primaire gebruik.

Daarnaast is van belang dat de verdere verwerking ten behoeve van archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden als verenigbaar met de oorspronkelijke doeleinden te beschouwen is (artikel 5, lid 1, aanhef en onderdeel b, AVG). Voorwaarde voor de verdere verwerking voor die doeleinden is wel dat de verwerkingsverantwoordelijke voorziet in passende waarborgen voor de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen c.q. om het beginsel van minimale gegevensverwerking te garanderen (artikel 89 AVG).

Verwerking 4: Verstrekking aan en verwerking door CPB

De AVG is niet van toepassing op de verwerking van anonieme gegevens. Dat vereist dan wel dat de gegevens daadwerkelijk niet meer tot individuele personen terug herleid kunnen worden (re-identificatie). In dat geval is er, met andere woorden, geen sprake meer van persoonsgegevens. Er bestaat veel discussie over de vraag wanneer sprake is van anonieme gegevens.

WP29 hanteert als uitgangspunt dat pas gesproken kan worden van 'anonieme gegevens' indien iedere mogelijkheid tot identificatie van de betrokkene onherroepelijk is uitgesloten. Daarbij neemt de WP29 tot uitgangspunt dat herleidbaarheid, koppelbaarheid en deduceerbaarheid (redelijkerwijs) onmogelijk moeten zijn. Elke mogelijkheid tot identificatie moet onomkeerbaar worden uitgesloten.

De gegevens die na anonimiseren aan het CPB worden geleverd, zijn, afgaande op bovenstaande, geanonimiseerd. Er is derhalve geen grondslag nodig om verstrekking aan en verdere verwerking door het CPB te onderbouwen.

12. Bijzondere persoonsgegevens Indien bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens worden verwerkt, beoordeel of één van de wettelijke uitzonderingen op het verwerkingsverbod van toepassing is. Bij verwerking van een wettelijk identificatienummer beoordeel of dit is toegestaan.

Er worden binnen dit proces door het Inlichtingenbureau bijzondere persoonsgegevens verwerkt. Deze verwerking vindt plaats onder de onder punt 11 genoemde rechtsgrondslag ('verwerking 2').

13. Doelbinding Indien de persoonsgegevens voor een ander doel worden verwerkt dan oorspronkelijk verzameld, beoordeel of deze verdere verwerking verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens oorspronkelijk zijn verzameld.

Zie hiervoor onder punt 11.

14. Noodzaak en evenredigheid Beoordeel of de voorgenomen gegevensverwerkingen noodzakelijk zijn voor het verwezenlijken van de verwerkingsdoeleinden. Ga hierbij in ieder geval in op proportionaliteit en subsidiariteit.

a. Proportionaliteit: staat de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen in evenredige verhouding tot de verwerkingsdoeleinden?

b. Subsidiariteit: kunnen de verwerkingsdoeleinden in redelijkheid niet op een andere, voor de betrokkenen minder nadelige wijze, worden verwezenlijkt? Benoem hierbij de overwogen alternatieven.

De verwerking wordt als proportioneel gezien omdat geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer plaatsvindt en de bescherming van betrokkenen bij de in deze DPIA beschreven verwerkingen niet op onevenredige wijze wordt geschaad. Omdat de persoonsgegevens van betrokkenen reeds verwerkt worden door het Inlichtingenbureau en het doel van de in deze DPIA beschreven verwerkingen verenigbaar is met deze bestaande verwerking, is er geen sprake van inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens van betrokkenen. Door extra maatregelen te treffen, zoals pseudonimisering en anonimisering, wordt de bescherming van de persoonsgegevens gegarandeerd. Zo

worden de persoonsgegevens van betrokkenen niet tussen partijen uitgewisseld (anders dan het al bestaande proces) en worden persoonsgegevens in een zo vroeg mogelijk stadium gepseudonimiseerd en geanonimiseerd.

De verwerking wordt als subsidiair gezien omdat bij de verwerking van persoonsgegevens van betrokkenen waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van openbare CBS-data, indien dat niet mogelijk is (voor de kosten per leeftijdscategorie) wordt de informatie uit het berichtenverkeer afgeleid.

15. Rechten van de betrokkenen Geef aan hoe invulling wordt gegeven aan de rechten van de betrokkenen. Indien de rechten van de betrokkene worden beperkt, bepaal op grond van welke wettelijke uitzondering dat is toegestaan.

Voortvloeiend uit de onder punt 11 genoemde rechtsgrondslag AVG 89 lid 1, kan m.b.t. de invulling van de rechten van betrokkenen verwezen worden naar artikel 44 UAVG:

‘Indien een verwerking wordt verricht door instellingen of diensten voor wetenschappelijk onderzoek of statistiek, en de nodige voorzieningen zijn getroffen om te verzekeren dat de persoonsgegevens uitsluitend voor statistische of wetenschappelijke doeleinden kunnen worden gebruikt, kan de verwerkingsverantwoordelijke de artikelen 15, 16 en 18 van de verordening buiten toepassing laten.’

Uiteraard staat het de verwerkingsverantwoordelijke vrij om betrokkenen toch te informeren over deze verwerking. Dit kan bijvoorbeeld door informatie (in een privacyverklaring op de gemeentelijke website of in het openbaar register van verwerkingen) m.b.t. de reeds bestaande verwerking die door het Inlichtingenbureau wordt uitgevoerd, aan te vullen met het bijgekomen doel.

Voor de verwerkingen die reeds plaatsvinden bij het Inlichtingenbureau kunnen betrokkenen hun rechten uitoefenen via de hiervoor reeds bestaande route. Betrokkenen kunnen bij hun woongemeente opvragen welke persoonsgegevens het Inlichtingenbureau van hen (heeft) verwerkt.

C. Beschrijving en beoordeling risico's voor de betrokkenen

Beschrijf en beoordeel de risico's van de voorgenomen gegevensverwerkingen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Houd hierbij rekening met de aard, omvang, context en doelen van de voorgenomen gegevensverwerkingen.

16. Risico's Beschrijf en beoordeel de risico's van de voorgenomen gegevensverwerkingen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Ga in ieder geval in op:

- welke negatieve gevolgen de gegevensverwerkingen kunnen hebben voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen;
- de oorsprong van deze gevolgen;
- de waarschijnlijkheid (kans) dat deze gevolgen zullen intreden;
- de ernst (impact) van deze gevolgen voor de betrokkenen wanneer deze intreden.

1. Onbedoeld verlies van gegevens
2. Beschikbaar stellen van gegevens voor andere doeleinden. In het document 'plan van aanpak raming CPB' d.d. 12-12-2022 wordt gesproken over de mogelijkheid om de verzamelde gegevens ook voor bredere doeleinden in te zetten, om te voorkomen dat gemeenten op korte termijn met een soortgelijk verzoek worden geconfronteerd. Het verwerken van persoonsgegevens voor een ander doel dan in deze DPIA beschreven vormt een wezenlijk risico.
3. Het risico dat onbedoeld data tot een individu kan worden herleid

D. Beschrijving voorgenomen maatregelen

Beschrijf de voorgenomen maatregelen om de hiervoor beschreven risico's van de voorgenomen gegevensverwerkingen voor de vrijheden en rechten van de betrokkenen aan te pakken.

17. Maatregelen Beoordeel welke technische, organisatorische en juridische maatregelen in redelijkheid kunnen worden getroffen om de hiervoor beschreven risico's te voorkomen of te verminderen. Beschrijf welke maatregel welk risico aanpakt

en wat het restrisico is na het uitvoeren van de maatregel. Indien de maatregel het risico niet volledig afdekt, motiveer waarom het restrisico acceptabel is.

1. Tijdens de voorgenomen verwerking wordt erop ingezet dat gegevens zo min mogelijk en bij voorkeur helemaal niet, uitgewisseld worden tussen deelnemende partijen. Aangezien het Inlichtingenbureau reeds in het bezit is van de te onderzoeken data, hoeft hier geen verplaatsing van persoonsgegevens plaats te vinden. Op het moment dat er wel data wordt uitgewisseld tussen het Inlichtingenbureau en het CPB, is de data volledig geanonimiseerd. Als op dit moment toch sprake is van verlies van gegevens, dan zijn daarbij geen persoonsgegevens betrokken.
2. In deze DPIA is alleen gekeken naar de rechtmatigheid van de verwerkingen die nodig zijn om de onder punt 4 genoemde doelstelling te bereiken. Het verder verwerken van de persoonsgegevens die hiervoor beschikbaar worden gesteld, is niet toegestaan. Indien het mogelijk is om op basis van de geanonimiseerde dataset nader onderzoek te doen, is dat wel toegestaan. Voor elke nieuwe verwerking (lees: elk nieuw onderzoeksdoel) zal een nieuwe DPIA moeten worden uitgevoerd dan wel worden verwezen naar een eerder uitgevoerde vergelijkbare DPIA. In aanvulling op het plan van aanpak waar onder punt 16.2 naar verwezen wordt, is besloten geen gevolg te geven aan het inzetten van de gegevens voor bredere doeleinden. Omdat de onderzoeksgegevens direct na het verkrijgen van de benodigde informatie gewist worden, is het verder inzetten van de onderzoeksgegevens voor andere doeleinden niet mogelijk. Daarmee is het risico op verwerken van persoonsgegevens voor een ander doel dan in deze DPIA beschreven als nihil te beschouwen.
3. Het Inlichtingenbureau dient beproefde methoden te gebruiken die garanderen dat de te onderzoeken data volledig en onomkeerbaar geanonimiseerd wordt alvorens over te gaan tot verspreiding van de data. Bij het opstellen van deze DPIA is specifieke informatie over de te hanteren methode niet meegenomen en dus niet getoetst.